

Minister Sportu i Turystyki

Departament Kontroli

DK-WK.0803.9.2025
Warszawa, dnia 23 marca 2026 r.

Pan
Franciszek Haber
Prezes
Polskiego Związku Motorowodnego i Narciarstwa Wodnego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zakres kontroli	Prawidłowość działalności Polskiego Związku Motorowodnego i Narciarstwa Wodnego ¹ z przepisami prawa w zakresie wydawania dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej
Nazwa i adres kontrolowanej jednostki	Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodnego, ul. Nowogrodzka 40, 00-691 Warszawa
Osoba pełniąca funkcje kierownicze w okresie kontrolowanym oraz podczas kontroli	Franciszek Haber – Prezes Zarządu PZMWiNW
Imię i nazwisko kontrolerów, stanowiska służbowe, numery i daty upoważnień	Na podstawie upoważnień ² Ministra Sportu i Turystyki ³ : Agata Milewska, starszy specjalista w Departamencie Kontroli, Ministerstwa Sportu i Turystyki ⁴ Krzysztof Fedorowicz, główny specjalista w Departamencie Kontroli MSiT
Termin czynności kontrolnych	13 października – 31 grudnia 2025 r.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia – 31 grudnia 2024 r.
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	art. 16 ust. 3 pkt 2 w związku z ust. 3a oraz ust. 4 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie ⁵ .
Cel kontroli	Ocena prawidłowości działalności Polskiego Związku Motorowodnego i Narciarstwa Wodnego z przepisami prawa, w szczególności w zakresie wydawania dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej (patenty oraz licencje).

¹ Dalej: „Związek” lub „PZMWiNW”.

² Upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr: 32/2025 i 33/2025 z 10 października 2025 r.

³ Dalej: „Minister”.

⁴ Dalej: „MSiT” lub „Ministerstwo”.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1488 ze zm., dalej: „ustawa o sporcie”.

Kontrolą objęto wydawanie dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej (patenty i licencje) w roku 2024. Kontrola została zrealizowana jako kontrola planowa, przeprowadzona na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej⁶. Kontroli dokonano na próbie, której wielkość, wg przyjętych założeń miała stanowić do 2% ogółu wydanych przez Związek w roku 2024 patentów i licencji. Podstawę stanowiło zestawienie określające liczbę wydanych w 2024 roku patentów na 70.473 dokumenty, z podziałem na rodzaj uprawnienia (6 rodzajów/tytułów) oraz tzw. „ścieżkę nadania” (7 opcji). Do kontroli wytypowano losowo 850 dokumentów z uwzględnieniem rodzajów patentów oraz ścieżek nadania, zachowując proporcje w odniesieniu do liczby wszystkich wydanych dokumentów (próba w wysokości 1,21%).

W związku z ustaleniami kontroli⁷, zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, sporządzono niniejsze *Wystąpienie pokontrolne*, na podstawie *Projekt wystąpienia pokontrolnego*.

OCENA OGÓLNA

Prawidłowość działalności PZMWiNW z przepisami prawa w zakresie wydawania w roku 2024 dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej, pomimo nielicznych błędów w dokumentacji oraz uchybień, które stanowiły 0,6% badanych wniosków, należy ocenić pozytywnie.

Ocenę tę uzasadniają zgromadzone na potrzeby niniejszej kontroli dokumenty oraz ich weryfikacja i przeprowadzona analiza. W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono m.in.:

- 1) zgodność wewnętrznych regulacji w zakresie wydawania patentów i licencji z obowiązującymi przepisami prawa;
- 2) weryfikowanie przez Związek kompletności i zasadności wniosków o wydanie dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej, w tym dokonywanie oceny spełnienia przez wnioskodawców kryteriów określonych w przepisach prawa;
- 3) spełnianie przez wnioskodawców kryteriów określonych przepisami prawa oraz rzetelność przedstawianej dokumentacji, w szczególności potwierdzającej spełnienie wymagań stażowych;
- 4) prawidłowość procedur oraz działań związanych z wymianą patentów oraz nadawaniem uprawnień motorowodnych na podstawie uzyskanych uprawnień, w tym uprawnień zawodowych, wydanych przez inne organy, zgodnie z zakresem wynikającym z dotychczas posiadanych dokumentów;
- 5) dbałość o terminowe i niezwłoczne wydawanie uprawnień, w oparciu o złożone wnioski.

USTALENIA I OCENY

Statut

1. PZMWiNW, z siedzibą w Warszawie, jest polskim związkiem sportowym w rozumieniu ustawy o sporcie. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o sporcie, nadzór nad PZMWiNW sprawuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej. Związek posiada osobowość prawną i może

---

⁶ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, Dz. U. z 2026 r. poz. 158, dalej: „ustawa o kontroli”.

⁷ Projekt wystąpienia pokontrolnego z 11 lutego 2026 r.

prowadzić działalność gospodarczą. PZMWiNW jest zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000058367.

2. PZMWiNW jest związkiem sportowym działającym na podstawie ustawy o sporcie, ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach⁸, innych powszechnie obowiązujących przepisach prawa oraz statutu. Związek nie jest zarejestrowany jako organizacja pożytku publicznego.

3. Zgodnie z §7 statutu, celem PZMWiNW jest:

- 1) rozwój i popularyzacja sportów motorowodnych, narciarstwa wodnego i wakeboardu;
- 2) organizowanie zawodów oraz imprez w zakresie sportu motorowodnego, narciarstwa wodnego i wakeboardu;
- 3) organizowanie szkoleń, przeprowadzanie egzaminów oraz nadawanie stopni i licencji uprawniających do sportowego lub rekreacyjnego uprawiania motorowodniactwa, narciarstwa wodnego i wakeboardu, w tym także licencji sędziowskich i instruktorskich oraz nadawanie uprawnień Inspektorów Nadzoru Technicznego i Rzeczoznawcy;
- 4) prowadzenie działalności wychowawczej w zakresie rozbudzania zainteresowań problemami gospodarki wodnej, śródlądowej i morskiej;
- 5) upowszechnianie wiedzy o ochronie środowiska naturalnego i czynne wspieranie działań, podejmowanych w tej dziedzinie przez instytucje rządowe, samorządowe oraz organizacje społeczne;
- 6) wspieranie działalności Okręgowych Związków oraz Klubów motorowodnych, narciarstwa wodnego i wakeboardu.

4. Władzami Związku są: Walne Zgromadzenie Delegatów, Zarząd Związku, Komisja Rewizyjna oraz Sąd Związkowy. Działalnością PZMWiNW kieruje Zarząd zgodnie ze statutem, uchwałami Walnego Zgromadzenia Delegatów, uchwałami Prezydium Zarządu i uchwałami Zarządu Związku oraz Regulaminem Zarządu.

5. Uchwałą Prezydium Zarządu wprowadzono w dniu 23 maja 2019 r. Regulamin Biura Polskiego Związku Motorowodnego i Narciarstwa Wodnego. Biuro jest organem administracyjnym władz Związku, powołanym dla zabezpieczenia odpowiednich warunków działalności władz organizacji i organów społecznych. Biuro poprzez pracowników etatowych, realizuje cele i zadania organizacji, zarządza majątkiem i funduszami Związku.

Zgodność regulacji wewnętrznych z przepisami prawa

6. PZMWiNW zgodnie z art. 37a ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej⁹, jest jednym z właściwych związków¹⁰, uprawnionych do wydawania dokumentu kwalifikacyjnego do uprawiania turystyki wodnej na jachtach żaglowych o długości kadłuba powyżej 7,5 m lub motorowych o mocy silnika powyżej 10 kW. Organizacyjnie, za wydawanie patentów i licencji w Związku, odpowiada Dział Patentów PZMWiNW.

---

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 2261.

⁹ Dz. U. z 2025 r. poz. 18, dalej: „ustawa o żegludze śródlądowej”.

¹⁰ Sprawami związanymi z wydawaniem i wymianą patentów zajmuje się również Polski Związek Żeglarski.

7. Na podstawie art. 37a ust. 15 ustawy o żegludze śródlądowej, minister właściwy do spraw kultury fizycznej określił w drodze rozporządzenia¹¹:

- 1) wymagania niezbędne do uzyskania dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień, w szczególności dotyczące wiedzy i umiejętności z zakresu żeglarstwa, oraz odpowiadający im zakres uprawnień do prowadzenia jachtów żaglowych albo motorowych;
  - 2) sposób i tryb przeprowadzania egzaminu;
  - 3) wzór zaświadczenia ze zdania egzaminu;
  - 4) wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień;
  - 5) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu oraz za czynności związane z wydaniem dokumentu – z zastrzeżeniem, że wysokość opłat nie może być wyższa niż:
    - 500 zł – za przeprowadzenie egzaminu z zakresu żeglarstwa;
    - 50 zł – za wydanie dokumentu kwalifikacyjnego do uprawiania turystyki wodnej na jachtach żaglowych o długości kadłuba powyżej 7,5 m lub motorowych o mocy silnika powyżej 10 kW wydanego przez właściwy polski związek sportowy.
- przy czym opłaty dla uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%.

8. Prezydium Zarządu PZMWiNW, zgodnie z Protokołem nr 7 z posiedzenia Prezydium Zarządu, odbytego w dniu 18.01.2024 r. w Warszawie, przyjęło *Instrukcję Polskiego Związku Motorowodnego i Narciarstwa Wodnego wydawania patentów i licencji motorowodnych* wraz załącznikami¹². Instrukcja weszła w życie z dniem 18.01.2024 r.

9. Instrukcja jest zgodna z przepisami ustawy o żegludze śródlądowej oraz rozporządzeniem w sprawie uprawiania turystyki wodnej i zapewnia jednolite zasady postępowania podczas rozpatrywania wniosków. Instrukcja określa, m.in. wykaz niezbędnych dokumentów, na podstawie których wydawane są patenty i licencje, rodzaje dokumentów potwierdzających spełnianie wymagań stażowych oraz zasady wydawania patentów na podstawie uprawnień żeglarskich lub uprawnień zawodowych (uprawnień do kierowania statkami żeglugi śródlądowej lub uzyskanych m.in. w Marynarce Wojennej, Straży Granicznej, Marynarce Handlowej, służbie ratowniczej SAR lub rybołówstwie morskim). Ponadto, w Instrukcji zostały zawarte definicje oraz przywołane wykładnie MSiT, zawierające interpretacje przepisów i opinie, stanowiące odpowiedzi na zapytania Związku w problemowych obszarach.

10. Instrukcja nie reguluje natomiast procesów związanych z wymianą, zwrotem bądź ponownym wydaniem dokumentów. W Związku nie funkcjonują formalne procedury w tym zakresie, natomiast zgodnie z wyjaśnieniami Prezesa Zarządu PZMWiNW, w praktyce stosowane są przepisy rozporządzenia w sprawie uprawiania turystyki wodnej: wydane patenty motorowodne i licencje mogą zostać na wniosek ich posiadacza wymienione¹³. Aby wymienić patent lub licencję składa się w biurze Związku następujące dokumenty: wniosek o wymianę patentu, kserokopię patentu/licencji, zdjęcie oraz dowód wpłaty za wydanie dokumentu.

---

¹¹ Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej, (Dz. U. z 2013 r. poz. 460) ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki z dnia 30 lipca 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie uprawiania turystyki wodnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1531), dalej: „rozporządzenie w sprawie uprawiania turystyki wodnej”.

¹² Dalej: „Instrukcja”.

¹³ Pismo Prezesa Zarządu PZMWiNW z 10 grudnia 2025 r., znak: L.dz. 251210221021.

W przypadku zagubienia lub zniszczenia patentu, wnioskodawca dołącza do wniosku oświadczenie o utracie dokumentu. Związek dokonuje weryfikacji, w ewidencji wydanych patentów, posiadanych przez wnioskodawcę uprawnień i wydaje odpowiedni dokument.

Ewidencja wydanych patentów i licencji

11. Związek prowadzi ewidencję wydanych patentów i licencji zgodnie z art. 37a ust. 12 ustawy o żegludze śródlądowej. Ewidencja wszystkich dokumentów wpływających do biura Związku oraz wydawanych patentów prowadzona jest w formie elektronicznej. Program kancelaryjny, obsługujący dokumenty wpływające do Biura Związku oraz program służący do wydawania oraz ewidencji wydanych uprawnień motorowodnych, dostarczany przez [redacted] (adres: [redacted]) są programami dedykowanymi, powstałymi z uwzględnieniem indywidualnych funkcjonalności usprawniających proces wydawania patentów.

12. W toku kontroli, Związek przekazał zestawienie pn. *Ilość wydanych uprawnień motorowodnych 2024-01-01 - 2024-12-31*¹⁴, dotyczące liczby wydanych dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień motorowodnych, sporządzone w podziale na rodzaj wydanego dokumentu oraz tzw. ścieżkę nadania, wskazującą sposób (tryb) oraz podstawę uzyskania patentu (m.in. po zdanym egzaminie, wydanie duplikatu, wymiana patentu, nadanie patentu na podstawie posiadanych uprawnień żeglarskich, zawodowych lub wynikające ze stażu). Z załączonego Zestawienia wynika, że w 2024 r. Związek wydał łącznie 70.472 patenty i licencje. Szczegółowe dane w zakresie wydanych uprawnień motorowodnych zostały zawarte w poniższej tabeli:

Tabela 1 - Ilość wydanych uprawnień motorowodnych 2024-01-01 - 2024-12-31:

	Wydanie patentu po zdanym egzaminie (PU)	Wydanie patentu po zdanym egzaminie	Duplikat patentu	Nadanie patentu z uprawnień żeglarskich	Wymiana patentu	Nadanie patentu z uprawnień zawodowych	Nadanie patentu ze stażu	Razem
Sternik motorowodny	49.777	9.979	1.457	0	1.043	202	0	62.459
Motorowodny sternik morski	703	133	299	1.585	555	41	0	3.316
Kapitan motorowodny	0	0	7	124	10	0	24	165
Mechanik motorowodny	2	16	0	0	5	8	0	31
Holowanie narciarza wodnego	3.351	867	111	0	111	0	0	4.440
Holowanie	32	25	2	0	3	0	0	62

¹⁴ Dalej: „Zestawienie”.

statków powietrznych								
Razem	53.865	11.020	1.876	1.709	1.727	251	24	70.472

13. W toku czynności kontrolnych stwierdzono rozbieżność pomiędzy liczbą wydanych patentów wskazaną w zbiorczym Zestawieniu a liczbą wynikającą z danych pochodzących z systemu – ewidencji wydawanych patentów. Zgodnie z danymi systemowymi liczba wydanych patentów i licencji w analizowanym okresie wynosiła 70.502 wnioski.

Prezes PZMWiNW wyjaśnił, że: *Liczba patentów wskazana w raporcie wygenerowanym z systemu zawiera wszystkie dokumenty, których dane zostały wprowadzone do systemu we wskazanym przedziale dat. Natomiast ilość patentów wskazana w zestawieniu wygenerowanym na potrzeby kontroli zawiera wyłącznie patenty, które w podanym terminie zostały wystawione, tj. nie tylko wprowadzono ich dane do systemu, ale także zostały wydrukowane, oklejone hologramem zabezpieczającym oraz zatwierdzone i przekazane do wysyłki do wnioskodawcy. (...)*¹⁵.

Stwierdzona rozbieżność ma charakter techniczno-statystyczny, wynika z odmiennego momentu ujmowania danych w systemie informatycznym oraz w zestawieniach sprawozdawczych i nie wpływa na prawidłowość procesu wydawania dokumentów. Zatem, wskazana rozbieżność w ilości dokumentów to część patentów, których dane zostały wprowadzone do systemu jeszcze w roku 2023 (ostatniego dnia roku) a proces ich wystawienia został zakończony następnego dnia roboczego, przypadającego już w styczniu 2024 r.

Wymagane dokumenty, niezbędne do wydania patentu i licencji, składane do PZMWiNW

14. Dokumenty wymagane od osoby ubiegającej się o wydanie patentu/licencji, składane do Związku, zostały określone w rozporządzeniu w sprawie uprawiania turystyki wodnej (§4-§12 oraz §22 ust. 2-3 rozporządzenia). Zestawienie tych dokumentów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2 - Wykaz wymaganych dokumentów do uzyskania patentu

Lp.	Rodzaj patentu	Dokumenty niezbędne do uzyskania patentu
1.	Sternik motorowodny	1) wniosek o wydanie patentu: <ul style="list-style-type: none"> ➤ imię i nazwisko, miejsce i data urodzenia, adres zamieszkania, podpis wnioskodawcy ➤ datę ➤ rodzaj patentu ➤ zdjęcie o wymiarach 3,5 x 4,5 cm 2) opłata za wydanie patentu w wysokości 50 zł (w przypadku uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%); 3) zaświadczenie o zdaniu egzaminu, zgodnie ze wzorem załącznika nr 3 rozporządzenia; 4) pisemna zgoda rodziców lub opiekunów prawnych na uprawianie turystyki wodnej – w przypadku osoby małoletniej.
2.	Motorowodny	1) wniosek o wydanie patentu:

¹⁵ Pismo Prezesa PZMWiNW z 10 grudnia 2025 r., L. dz. 251210221021.

	sternik morski	<ul style="list-style-type: none"> ➤ imię i nazwisko, miejsce i data urodzenia, adres zamieszkania, podpis wnioskodawcy ➤ datę ➤ rodzaj patentu ➤ zdjęcie o wymiarach 3,5 x 4,5 cm <p>2) opłata za wydanie patentu w wysokości 50 zł (w przypadku uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%);</p> <p>3) zaświadczenie o zdaniu egzaminu, zgodnie ze wzorem załącznika nr 3 rozporządzenia</p> <p>4) dokument potwierdzający spełnienie wymagań stażowych, w szczególności pozytywne opinie z odbytych rejsów, wystawione przez kapitana jachtu, karty rejsu – w przypadku rejsów prowadzonych samodzielnie – inne dokumenty potwierdzone przez armatora jachtu, wymagany staż to co najmniej dwa rejsy po wodach morskich w łącznym czasie co najmniej 200 godzin żeglugi.</p>
3.	Kapitan motorowodny	<p>1) wniosek o wydanie patentu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ imię i nazwisko, miejsce i data urodzenia, adres zamieszkania, podpis wnioskodawcy ➤ datę ➤ rodzaj patentu ➤ zdjęcie o wymiarach 3,5 x 4,5 cm <p>2) opłata za wydanie patentu w wysokości 50 zł (w przypadku uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%);</p> <p>3) posiada patent motorowodnego sternika morskiego;</p> <p>4) dokument potwierdzający spełnienie wymagań stażowych, w szczególności pozytywne opinie z odbytych rejsów, wystawione przez kapitana jachtu, karty rejsu – w przypadku rejsów prowadzonych samodzielnie – inne dokumenty potwierdzone przez armatora jachtu; po uzyskaniu patentu motorowodnego sternika morskiego odbyła co najmniej sześć rejsów po wodach morskich w łącznym czasie co najmniej 1200 godzin żeglugi, w tym co najmniej 400 godzin samodzielnego prowadzenia jachtu o długości kadłuba powyżej 7,5 m, oraz odbyła co najmniej jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi na jachcie o długości kadłuba powyżej 20 m oraz jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi po wodach pływowych z zawinięciem do co najmniej dwóch portów pływowych.</p>
4.	Mechanik motorowodny	<p>1) wniosek o wydanie patentu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ imię i nazwisko, miejsce i data urodzenia, adres zamieszkania, podpis wnioskodawcy ➤ datę ➤ rodzaj patentu ➤ zdjęcie o wymiarach 3,5 x 4,5 cm <p>2) opłata za wydanie patentu w wysokości 50 zł (w przypadku uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%);</p> <p>3) zaświadczenie o zdaniu egzaminu, zgodnie ze wzorem załącznika nr 3 rozporządzenia;</p> <p>4) posiada patent potwierdzający kwalifikacje do uprawiania turystyki wodnej na jachtach motorowych;</p> <p>5) dokument potwierdzający spełnienie wymagań stażowych, w szczególności pozytywne opinie z odbytych rejsów, wystawione przez kapitana jachtu, karty rejsu – w przypadku rejsów prowadzonych samodzielnie – inne dokumenty potwierdzone przez armatora jachtu, wymagany staż co najmniej 400 godzin żeglugi przy obsłudze siłowni o mocy co najmniej 147,2 kW, w tym co najmniej 100 godzin żeglugi przy obsłudze siłowni o mocy większej niż 441 kW.</p>
5.	Licencja do holowania narciarza wodnego lub innych obiektów pływających	<p>1) wniosek o wydanie patentu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ imię i nazwisko, miejsce i data urodzenia, adres zamieszkania, podpis wnioskodawcy ➤ datę

służących do uprawiania sportu lub rekreacji*, lub licencja do holowania statków powietrznych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rodzaj patentu ➤ zdjęcie o wymiarach 3,5 x 4,5 cm <p>2) opłata za wydanie patentu w wysokości 50 zł (w przypadku uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%);</p> <p>3) zaświadczenie o zdaniu egzaminu, zgodnie ze wzorem załącznika nr 3 rozporządzenia;</p> <p>4) kopię patentu potwierdzającego kwalifikacje co najmniej patent sternika motorowodnego.</p>
---	---

*z wyłączeniem jachtów żaglowych i jachtów motorowodnych

Ponadto, osoby posiadające patent kapitana jachtowego oraz jachtowego sternika morskiego, posiadają odpowiednio uprawnienia do uprawiania turystyki wodnej na jachtach motorowych, odpowiadające patentowi kapitana motorowodnego oraz motorowodnego sternika morskiego. Osoby posiadające zawodowe uprawnienia do kierowania statkami żeglugi śródlądowej mogą uzyskać bez konieczności zdania egzaminu patent sternika motorowodnego a osoby mające uprawnienia do kierowania okrętami albo statkami w żegludze morskiej uzyskane w Marynarce Wojennej, Straży Granicznej, Marynarce Handlowej, służbie ratowniczej SAR lub rybołówstwie morskim mogą uzyskać bez konieczności zdania egzaminu patent motorowodnego sternika morskiego (§13 ust. 2-4 rozporządzenia w sprawie uprawiania turystyki wodnej).

Weryfikacja wniosków i kompletności dokumentacji oraz rozpatrywanie i wydawanie przez Związek stosownych uprawnień do uprawiania turystyki wodnej

15. W 2024 roku PZMWiNW wydał łącznie 70 502 patenty/licencje. Kontrolą objęto 850 wniosków o wydanie patentu/licencji, co stanowi 1,21% ich ogółu. Szczegółowe zestawienie liczby wytypowanych do kontroli dokumentów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3 – Próba kontrolna:

	Wydanie patentu po zdanym egzaminie	Duplikat patentu	Nadanie patentu z uprawnień żeglarskich	Wymiana patentu	Nadanie patentu z uprawnień zawodowych	Nadanie patentu ze stażu	Razem
Sternik motorowodny	500	40	Nie wydano	40	20	Nie wydano	600
Motorowodny sternik morski	38	2	40	15	5	Nie wydano	100
Kapitan motorowodny	Nie wydano	1	14	2	Nie wydano	3	20
Mechanik motorowodny	2	Nie wydano	Nie wydano	1	1	Nie wydano	4
Holowanie narciarza wodnego	100	10	Nie wydano	10	Nie wydano	Nie wydano	120
Holowanie statków powietrznych	4	1	Nie wydano	1	Nie wydano	Nie wydano	6
Razem	644	54	54	69	26	3	850

16. Ustalono, że wnioski o wydanie patentów i licencji były składane na właściwych formularzach, odpowiadających wzorom określonym w przepisach rozporządzenia w sprawie uprawiania turystyki wodnej. Formularze zawierały wymagane dane identyfikacyjne Wnioskodawców.

17. Zgodnie z art. 37a ust. 15 ustawy o żegludze śródlądowej oraz § 25 rozporządzenia w sprawie uprawiania turystyki wodnej, opłata za wydanie dokumentu kwalifikacyjnego do uprawiania turystyki wodnej na jachtach żaglowych wynosi 50 zł, przy czym opłata ta podlega obniżeniu o 50% w przypadku uczniów i studentów do 26. roku życia.

W toku kontroli zwrócono uwagę na przypadki, w których do wniosków o wydanie patentu/licencji dołączone zostały potwierdzenia wniesienia opłat w wysokości wyższej niż ta określona w obowiązujących przepisach prawa (tj. odpowiednio: 50 zł oraz 25 zł, z uwzględnieniem przysługującej zniżki). W 135 z 850 analizowanych wniosków¹⁶, stwierdzono brak dowodów wniesienia opłat. Stwierdzono przypadki dołączenia dowodów wniesienia opłat znacznie przewyższających ustalone przepisami kwoty, w jednym przypadku w dokumentacji stwierdzono 5 opłat dokonanych przez jedną osobę (różne numery transakcji).

Prezes PZMWiNW wyjaśnił: *Wysokość opłat wskazana w obowiązujących przepisach ustawy oraz rozporządzenia, tj. odpowiednio 50 zł oraz 25 zł uwzględniają wyłącznie opłatę za wydanie dokumentu, natomiast potwierdzenie wpłaty dołączane do wniosków o wydanie patentu zazwyczaj zawierają łączną kwotę za wydanie patentu oraz za wybraną przez wnioskodawcę formę wysyłki dokumentu. Wysokość opłat za wysyłkę ustalana jest na podstawie aktualnie obowiązujących kosztów wysyłek oferowanych przez przewoźników oraz kosztów administracyjnych. PZMWiNW poinformował Ministerstwo Sportu i Turystyki o planowanym wprowadzeniu opłat za wysyłkę patentów w piśmie z dnia 02.06.2016 r., l.dz. 160602185581.*

Jednocześnie informujemy, że wszystkie opłaty za wydanie patentów dokonywane są przez system płatności elektronicznych. Aktualnie operatorem płatności jest system Przelewy24. Do każdego wniosku o wydanie patentu zostaje przypisany indywidualny numer konta do opłacenia transakcji oraz indywidualny tytuł przelewu. Jakakolwiek zmiana wprowadzona w tych wartościach skutkuje brakiem możliwości zatwierdzenia patentu. Również zmiana wygenerowanej kwoty lub zdublowanie opłaty kwalifikowane jest przez system jako błąd, taka wpłata jest automatycznie zwracana przez system płatności elektronicznych na konto wpłacającego.

Pracownik wystawiający patent nie ma możliwości zmiany informacji dotyczących płatności, tj. nie ma możliwości „ręcznego” zaznaczenia, że wpłata została dokonana, jeśli opłata nie została dokonana przez system Przelewy24, ani odznaczenia opłaty, jeśli została wykonana prawidłowo, co skutecznie eliminuje możliwości pomyłek oraz nieprawidłowości dotyczących opłat za wydanie patentów. Dzięki opisanej wyżej funkcjonalności nie ma konieczności każdorazowego indywidualnego weryfikowania wpłaty, co biorąc pod uwagę ilość wydawanych przez PZMWiNW dokumentów, zdecydowanie przyspiesza proces wydawania patentów.

W związku z powyższym nie ma także konieczności weryfikowania kto opłacił dany wniosek, co jest dużym ułatwieniem podczas weryfikacji dokumentacji. Zdarza się bowiem, że jedna osoba opłaca więcej niż jeden wniosek o wydanie patentu, zazwyczaj, kiedy kilka osób wspólnie składa

---

¹⁶ W tym: 90 wniosków sternik motorowodny; 16 wniosków motorowodny sternik morski; 3 wnioski kapitan motorowodny; 26 wniosków holowanie narciarza wodnego.

wnioski, np. członkowie rodziny, lub w sytuacji, gdy ośrodek szkoleniowy generuje wnioski dla swoich kursantów. (...) tytuł przelewu nie zawiera danych osobowych, a jedynie ciąg znaków, wnioskodawca prawdopodobnie nie potrafił określić, która wpłata dotyczy jego wniosku, więc dołączył potwierdzenia wszystkich dokonanych przez siebie opłat¹⁷.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie Zespołu kontrolerów, nie ma potrzeby drukowania i dołączania papierowych potwierdzeń do wniosków.

18. W toku kontroli stwierdzono, że wnioski zawierały wymagane załączniki, w szczególności: fotografię Wnioskodawcy, zaświadczenie o zdaniu egzaminu sporządzone zgodnie z obowiązującym wzorem oraz potwierdzenia odbycia stażu (jeżeli było wymagane).

19. W odniesieniu do wniosków, w których wymagane było potwierdzenia odbycia stażu, stwierdzono, że dołączona dokumentacja stażowa (w tym karty rejsów, opinie kapitanów oraz inne dokumenty potwierdzone przez armatora) była kompletna i umożliwiła potwierdzenia spełnienia wymogów stażowych określonych w przepisach prawa. W przypadku dołączanie kopii dokumentów, były one notarialnie poświadczane za zgodność z oryginałem.

20. Nie stwierdzono przypadków wydania patentu osobie nieuprawnionej, tj. która nie osiągnęła wymaganego limitu wiekowego wymaganego dla określonego rodzaju patentu.

21. W zakresie wydawania patentu sternika motorowodnego w jednym przypadku zastosowano obniżoną opłatę za wydanie patentu bez dołączenia dokumentu potwierdzającego prawo do ulgi.

Prezes Związku wyjaśnił, że: *Paragraf 22.3 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 roku w sprawie uprawiania turystyki wodnej mówi, że opłaty określone w ust. 1 i 2 w przypadku uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu do 50%. Nie wskazują jednak w jaki sposób, prawo do zniżki powinno zostać udokumentowane. Ponieważ zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia, w przypadku osób niepełnoletnich, a taką osobą w momencie składania wniosku o wydanie patentu był [ ] w trosce o jak najszybsze wydawanie patentów Związek automatycznie uznaje prawo do ww. ulgi (...)*¹⁸.

W ocenie Zespołu kontrolerów, pomimo braku wskazania w rozporządzeniu formy dokumentowania uprawnienia do zniżki, Związek nie powinien stosować w przypadku niepełnoletnich Wnioskodawców praktyki uznawania a priori obniżonej opłaty za wydanie patentu, bez dokumentowania prawa do ulgi. Aby proces wydawania dokumentów był rzetelny i niebudzący wątpliwości, w aktach sprawy powinien znajdować się dokument uprawniający do zastosowania zniżki, szczególnie, że § 22 ust. 2 rozporządzenia odnosi się wprost do statusów: ucznia lub studenta, a nie do niepełnoletności Wnioskodawcy.

22. W wytypowanej do kontroli próbie nie przedłożono dokumentacji dotyczących trzech osób: [ ] Związek brak dokumentów uzasadnił okolicznością, że przedmiotowe wnioski znajdują się w archiwum zewnętrznym i dlatego potrzebuje czasu na ich przygotowanie¹⁹. Jednak po szczegółowej weryfikacji, Związek przekazał kontrolerom, pisemnie²⁰, informację, że nie dysponuje przedmiotową dokumentacją. Została ona przekazana Prokuraturze Okręgowej w Warszawie na mocy

¹⁷ Pismo Prezesa PZMWiNW z 10 grudnia 2025 r., L. dz. 251210221021.

¹⁸ Tamże.

¹⁹ Tamże.

²⁰ Pismo Prezesa PZMWiNW z dnia 18 grudnia 2025 r., znak: L.dz.251218621601, z załącznikiem.

postanowienia z 23 maja 2024 r., [redacted]. Do dnia udzielenia pisemnej odpowiedzi (18.12.2025 r.) dokumentacja nie została zwrócona. Jednocześnie Związek dołączył do przedmiotowego pisma, skan postanowienia wraz z potwierdzeniem odbioru dokumentów.

23. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono podwójne ujęcie w Zestawieniu wniosku złożonego przez jednego Wnioskodawcę, podczas gdy w wersji papierowej złożony został jeden wniosek.

Prezes Związku wyjaśnił, że: *Zdublowane rekordy dotyczące patentów [redacted] [redacted] pojawiły się, ponieważ w toku wystawiania dokumentów nastąpiła pomyłka podczas wprowadzania danych. Nieprawidłowość została wychwycona przez pracownika weryfikującego dokumentację, a wniosek został cofnięty do edycji, żeby skorygować dane. Wniosek był weryfikowany dwukrotnie, więc w wykazie pojawiły się dwa rekordy, jednak oba mają przypisany ten sam numer patentu. Związek otrzymał jeden wniosek od każdej z wymienionych osób, na podstawie którego wystawiono tylko jeden patent.*

24. Ponadto, stwierdzono:

- rozbieżność pomiędzy danymi zawartymi w systemie wydawania patentów a dokumentacją papierową – w systemie ujęto wydanie patentu na podstawie uprawnień zawodowych, a dokumenty potwierdzały jego wydanie po zdanym egzaminie, dotyczy jednego przypadku;
- dołączenie potwierdzenia przelewu, stanowiącego transfer środków pomiędzy osobami fizycznymi, które nie pozwala jednoznacznie ustalić, że odbiorcą środków był Związek ani przypisać dokonanej wpłaty do konkretnego wnioskodawcy, dotyczy jednego przypadku.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że Wnioskodawca (...) *podczas generowania wniosku o wydanie patentu zaznaczył złą podstawę wydania patentu. W systemie zamieszczono jednak zostały już poprawne dane podmiotu przeprowadzającego egzamin, na podstawie zaświadczenia o zdaniu egzaminu. Natomiast w odniesieniu do potwierdzeń opłat za wydanie patentu Związek ponownie podkreślił, że wszystkie opłaty za wydanie patentów dokonywane są przez system płatności elektronicznych i identyfikowane po unikalnych numerach nadawanych transakcjom²¹.*

25. W toku kontroli ustalono, że wydawanie patentów/licencji następowało bez zbędnej zwłoki. Od momentu wpływu kompletnego wniosku patenty były wydawane średnio w terminie 12 dni, przy czym w 49 z 850 przypadków czynności kończono w dniu złożenia wniosku. Należy wskazać, że tak krótki czas realizacji spraw świadczy o sprawnej organizacji procesu obsługi wniosków, jednak jednocześnie wymaga zachowania szczególnej staranności w zakresie weryfikacji kompletności i prawidłowości dokumentacji.

[dowód: akta kontroli str. 1-260 oraz elektroniczny nośnik danych]

ZALECENIA POKONTROLNE

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, wnoszę o:

1. Wzmocnienie nadzoru nad weryfikacją poprawności oraz kompletności składanej przez Wnioskodawców dokumentacji, w szczególności w zakresie:

---

²¹ Pismo Prezesa PZMWiNW z 10 grudnia 2025 r., L. dz. 251210221021.

- a) zgodności danych Wnioskodawców zawartych we wnioskach i załącznikach z danymi zgromadzonymi w systemie,
- b) każdorazowego dokumentowania uprawnień do wniesienia zniżkowej opłaty,
- c) wskazywania we wnioskach właściwego rodzaju dokumentu do wydania

w celu eliminowania przypadków wydawania uprawnień z naruszeniem przepisów lub zawierających błędne informacje.

2. Prowadzenie ewidencji i statystyk wydawania uprawnień w sposób zapewniający prawidłowość danych, gwarantujący ich zgodność ze stanem faktycznym oraz pozwalający na ich wykorzystanie np. do celów statystycznych.

POUCZENIE

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zwracam się do Pana Prezesa o przedstawienie w terminie 14 dni od dnia otrzymania Wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

Z upoważnienia
Ministra Sportu i Turystyki

Piotr Kudelski

Dyrektor Generalny
Ministerstwa Sportu i Turystyki
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/